

Ny fana till Norrbottens flygflottilj

Det är 70 år sedan F 21 fick sin nuvarande fana. H.M. Konung Gustaf V överlämnade den 17 september 1944 fanan till dåvarande Kungliga Norrbottens flygbaskår (F 21).

Överlämnandet skedde på F 8 i Barkarby och mottagare var flygbaskårens chef, överste Gösta von Porat.

Anledningen till att F 21 tilldelas en ny förbandsfana är att den nuvarande har med åren blivit så sliten att den sedan några år är utdömd och inte möjlig att restaurera till ett skick så att den kan användas vid ceremoniella tillfällen.

Som traditionsbärande förband av tidigare nedlagda flottiljer tillkommer på den nya fanan traditionsarv från Jämtlands flygflottilj (F 4) och Hälsinge flygflottilj (F 15) i form av respektive läns vapenbilder. Luleås stadsvapen, de korslagda nycklarna återfinns även i den nya fanan.

Processen med framtagandet har varit omfattande. Kristina Holmgård, heraldisk konstnär, tolkade den heraldiska beskrivningen av fanan som godkändes av Högkvarteret.

Armémuseum fick uppdraget att tillverka fälttecknet (fanan). Det exklusiva hantverket är utfört av konstbrodöser från underleverantör Handarbetets Vänner.

Innan sömnaden påbörjades så förbereddes bottentyget, som är av flaggsiden, genom att läggas i blöt för att krympas och att överflödigt färg skulle försvinna. När handarbetet var klart spändes fanan upp på en skiva, fuktades med vatten och torkade till sin rätta form.

Därefter så fästs fanan vid fanstången. Detta genomfördes 9 maj 2014 vid en fanspikningsceremoni på Armémuseum i Stockholm. Tännlikor, en kort mässingsspik med stort buktigt huvud, spikades ned av samtliga yrkeskategorier – officerare, specialistofficerare, soldater och civilanställd. Elva medarbetare från F 21 fick äran att närvara vid detta historiska ögonblick. Ceremonin är en gammal tradition från 1600-talet som återupptogs 2007 när kommandotecknet var klart för den operativa chefen inom EU, som då var en svensk officer.

– Ceremonin kändes väldigt speciell eftersom det inte hör till vanligheten att en flottiljchef och delar av flottiljens personal får vara med om en fanspikning. 19 flottiljchefer har passerat F 21 mellan Gösta von Porat och mig sedan 1944. Det var med stor ödmjukhet och stolthet som jag spikade i första tännliken och därmed fäste fanan vid fanstången, sa flottiljchef Fredrik Bergman efter fanspikningsceremonin.

Fakta

Konstnär: Kristina Holmgård

Broderi: Anna Eriksson, Louise Peribert och Inger Broström, samtliga konstbrodöser vid Handarbetets Vänner

Material: Bottentyg av flaggsiden, broderitråd av silke

Teknik: Kronan, propeller och vingar är infällda med så kallad intarsia och konturbroderade med plattsöm. Hörnmotiven är broderade med schattersöm, vilket ger samma motiv på baksidan fast spegelvänt.

Tillverkningstid: 1 162 timmar inklusive förarbete, broderi och montering.

Beskrivning av fanan: På blå duk i mitten flygvapnets vapenbild; under kunglig krona en vingad tvåbladig propeller, allt i gult. I övre inre hörnet staden Luleås vapenbild; två korslagda vita nycklar, den vänstra störtad. På den nya fanan har tillkommit i övre högra hörnet landskapet Jämtlands vapenbild; en gående vit älg (traditionsarv från Jämtlands flygflottilj, F 4) samt i nedre inre hörnet landskapets Hälsinglands vapenbild; en upprest gul bock (traditionsarv från Hälsinge flygflottilj, F 15). Av symmetriskäl upprepas staden Luleås vapenbild i nedre yttre hörnet.

I motsats till ett standar, som ovanför duken har en kordong med flätat blått natursilke och guld fana, har fanan ett fanband (kravatt) i blått och gult fäst runt stången.